

96 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	18.04.1972
Sıra no	96

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 ilâ 36 ncı maddelerinde müessese en az geçim indirimine ilişkin hükümleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun vergi karnesi esasına müteallik 247 ve 248 inçı maddeleri hükümlerinin uygulanmasında bazı noktalardan tereddüd vâki olduğu anlaşılmış, uygulamalarda gözönünde bulundurulmak üzere, aşağıdaki hususların açıklanması zaruri görülmüştür.

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde indirim hadleri tayin edilerek 32, 33 ve 34 üncü maddelerinde indirimin uygulanması ile ilgili bazı esaslara yer verilmiş, 35 inci maddesinde, indirimden faydalanmak isteyenlerin Vergi Usul Kanunu esaslarına göre vergi karnesi almak ve bunu saklamak zorunda oldukları hükme bağlanmış, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 247 nci maddesinde, vergi matrahları kısmen veya tamamen götürü usulde tespit edilenlerle en az geçim indiriminden istifade etmek isteyenlerin vergi karnesi alması lâzım geldiği ve bir mükellefin tek vergi karnesi alacağı belirtildikten sonra, 248 inci maddesinde de, en az geçim indiriminin uygulanmasında, karnedeki kayıtların vergi dairesine tescil ettirildiği tarihten evvelki zamanlar için nazara alınmayacağı açıklanmıştır.

Bu hükümler muvacehesinde :

I _ Yıllık beyanname ile bildirilmesi gereken gelirleri bulunduğu halde, bu gelirleri için beyanname vermeyen mükelleflerin, gerek götürü usulde tespit olunan ticarî ve mesleki kazançları ile ücretleri dolayısıyla ve gerekse gerçek usulde vergiye tabi ücretlerine en az geçim indiriminin uygulanmasını teminen vergi karnesi almış olmaları ve karnedeki kayıtların vergi dairelerince tescil edilmesi halinde, bu mükellefler adına yıllık beyana tabi gelirleri dolayısıyla beyanname vermedikleri gerekçesiyle usulüne uygun bir şekilde salınacak verginin, mükelleflerin medeni hâl ve ailevî durumunun gerektirdiği en az geçim indirimi nazara alınmak suretiyle hesaplanması icap eder.

Öteyandan ücretlerine en az geçim indiriminin uygulanmasına esas olmak üzere, aile durumu sual varakası tanzim etmiş olan mükellefler hakkında da bu esas dairesinde işlem ifası uygun olur.

II _ Son zamanlarda Danıştay Dördüncü Dairesi tarafından verilen kararlarda, Kanun Koyucunun, bu şahsın yaşayabilmesi yönünden muhtaç olduğu belirli haddi ve en az miktardaki bir geliri, açıkca vergi mevzuu dışında bırakarak bunu aşan miktarları vergiye tabi tuttuğu, bu hadlerin Gelir Vergisi Kanununda, mükellefin kendi şahsı ile eş ve çocukları için ayrı ayrı tayin edilmiş bulunduğu var olduğu kesin olarak bilinen mükelleflerin, karne almamış olmaları sebep gösterilerek, bu kimselerin bekâr mükellefler için uygulanacak geçim indiriminden yararlandırılmasının, vergide adalet ilkeleriyle bağdaşamayacağı belirtilerek bunların, şahısları için tayin edilmiş olan en az geçim indiriminden faydalandırılmalarına karar verilmekte ve Danıştay'ın bu görüşü müstakar bir hal almış bulunmaktadır.

Fuzulî ihtilâflara mahal verilmemesini teminen, gerek vergi karnesi almayan ve gerekse hiç beyanname vermeyen mükelleflere _eş ve çocuklarına ait indirim miktarı nazara alınmaksızın_ şahısları (Bekar mükellefler) için tayin edilmiş bulunan en az geçim indirim miktarının uygulanması ve bu konuda idari yargı mercilerince bu noktadan mükellefler lehine verilen kararların bir üst merci nezdinde (Danıştay dahil) dava mevzuu yapılmaması iktiza eder.

III _ Bilindiği gibi, Vergi beyannamesinin kanuni sürenin sonundan başlayarak 15 gün geçtikten sonra verilmesi halinde, maddi delillerin mevcut olmadığı kabul edilerek vergi matrahı, Takdir Komisyonunca takdir olunmakta (V.U.K. Madde, 30/1) ve vergi bu matrah üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilmektedir.

Sözü geçen maddeye 466 sayılı kanunun 2 nci maddesiyle eklenen fıkrada ise, "vergi beyannamesinin kanuni sürenin sonundan itibaren 15 gün geçtikten sonra vermiş olanlara bu beyannamelerinde gösterdikleri gelir üzerinden gerekli tarhiyat yapılır ve Takdir Komisyonunca mükellefin beyanından fazla bir miktar takdir olduğu ahvalde bu fark nazara alınmak suretiyle re'sen vergi tarh olunur..." denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre, kanuni sürenin sonundan itibaren 15 gün geçmesinden sonra mükellefler tarafından verilen beyannamelerde bildirilen matrahlar üzerinden Vergi Dairelerince gerekli vergiler tarh olunacak: haklarında

